

θὰ εὐφρῆς θησαυρούς, ἢ συντρίμματα τοῦ μαργαρώδους ψηφιδωτοῦ τοῦ Καίρου, ἢ ἐπιχρυσούς ἐπιγραφάς καὶ ἀραβουργήματα, ἢ λείψανα τῆς ἀρχαίας χρωματιστῆς ὕαλου τῆς μεταβαλλούσης βαρῆν ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν. Τὸ κάλλιστον δὲ πάντων, ἐνίοτε εὐρίσκεις χῶρον ἀνοικτὸν εἰς τὸ στερέωμα, μετὰ κρήνης ἐν τῷ κέντρῳ, ὅλα περικυκλωμένα μὲ ἀψίδας ἐκ μαρμαρίνων κίονων κεκοσμημένας μὲ κρεμαστὰς λυχνίας, (ἢ μᾶλλον μὲ τὰς ὀρειχαλκίνας ἀλύσεις αἰτίνες ἔφερον ποτε τὰς λυχνίας), καὶ μετ' ἐξηρητημένων ὠῶν στρουθοκαμήλου, ἐμβλημάτων τῆς εὐτυχίας.

[Ἐπεται συνέχεια]

A. Π.

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Μοῦ γράφεις πῶς εἶνε γεμᾶτο τὸ κεφάλι σου μ' αὐτὰ τοῦ διάβασες γιὰ τὸν Ταιν. Θυμᾶς' ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια μιὰ νύχτα τοῦ τὴν περάσαμε μὲ τὴν Ἱστορίαν του τῆς Ἀγγλικῆς Φιλολογίας; Μελετούσαμε τὸ κεφάλαιον τοῦ Βύρωνος' κι ὅταν ἐφτάσαμεν ἐκεῖ ποῦ λέει: «Ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἐστάθηκε τόσο μεγάλος ποιητὴς μὲ τόσο στενὴ φαντασία», σὰ νὰ ξαφνίστηκες κομμάτι' σὰ νὰ μὴ τὴν περιμένες τέτοιαν ἀντίθεσιν' κι ὅμως πόσο πιστὰ τὸν ζωγραφίζει αὐτή! Θυμᾶσαι τί σοῦ ἔλεγα τότε: μπορεῖς νὰ μοῦ εἴπῃς τί εἶνε τάχα ὠραιότερο; νὰ διαβάξῃς ἕνα ποίημα τοῦ Βύρωνος ἢ ἕνα κεφάλαιον τοῦ Ταιν γιὰ τὸ Βύρωνα; Ἄπο μέρους μου δυσκολεύομαι νὰ διαλέξω' γιατί κ' ἕνας μεγάλος κριτικὸς εἶνε σὰν ἕνας μεγάλος ποιητὴς' αὐτὸς πλάττει κ' ἐκεῖνος ξαναπλάττει δευτέρῃ φορὰ τὰ πλάσματα τοῦ ποιητοῦ. Κι ἀκόμα μοῦ γράφεις πῶς ἀπὸ ὅλ' αὐτὰ ποῦ εἶδες, ἕνα δὲ μπορεῖς νὰ βγάλῃς ἀπὸ τὸ νοῦ σου: πῶς βρέθησαν φιλόσοφοι νὰ τὸν ἀπορρίψουν ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις καὶ νὰ μὴ τὸν κρίνουν ἄξιο νὰ διδάξῃ τὴν φιλοσοφίαν! καὶ πῶς ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ψυχολόγος μάλιστα τρανός, ἔκρινε τὸ πρῶτον βιβλίον ποῦ ἔγραψε, τὸ βιβλίον περὶ Λαφονταίν, μὲ τέτοια λόγια: «Αὐτὸς ποῦ τὸ ἔγραψεν εἶν' ἕνας ἀνόητος!» Καὶ εἶδες πῶς ὁ ψυχολόγος τὰ εἶπεν αὐτὰ μὲ ὅλη τὴν εἰλικρίνεια καὶ εἶπες μὲ τὸ νοῦ σου: Πῶς εἶνε δυνατόν ἕνας σοφὸς ψυχολόγος νάχη τόσον ἄσοφον ψυχὴν; Δὲν πρέπει νὰ παραξευενέσαι γι' αὐτό. Θαρρῶ πῶς ὁ καυμένος αὐτὸς εἶνε πολὺ λιγώτερον ἔνοχος καρ' ὅσο δείχνει δὲν ξέρω πῶς μοῦ φαίνεται αὐτὸ τὸ εἶνε ἕνας ἀνόητος σὰν κραυγὴ κινδύνου σὰν ξεφωνητὸ ἀνθρώπου ποῦ θέλει νὰ τινάξῃ ἀπὸ πάνω του ἕναν κακὸν ἐφιάλτη. «Πόλεμος πατὴρ πάντων» εἶπεν ὁ Ἡράκλειτος' ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον ἄγριους εἶνε ὁ πόλεμος ποῦ γίνεται ἔς τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν' αὐτὲς γιὰ νὰ σταθοῦν αἰματοκυλίζονται ἀναμεταξύ τους ἀλύπητα' ἐκεῖνες γιὰ νὰ ζήσουν τρέφονται μὲ τὴν ζωὴ τῶν ἄλλων ποῦ πεθαίνουν. Ὁ Ταιν γεννήθηκε, νέος, γιὰ νὰ χτυπήσῃ κατακέφαλα τοὺς παλιούς' ἀπὸ τὸ πρῶτον ἔργο του φάνηκε τί διαθέσεις εἶχεν' ὁ Ἡράκλειος καὶ μέσ' στὴν κοῦνια του δράκοντες ἔπιγε' Τὸ παλιωμένο κεφάλι τοῦ ψυχολόγου πῶς νὰ μὴ ἀνακατωθῇ, πῶς νὰ μὴ θυμῶσῃ, πῶς νὰ μὴ μεταχειρισθῇ τὸ νέο φιλόσοφον σὰν ἐχθρόν, σὰν ἀνθρώπου δηλαδὴ ὅπως διόλου διαφορετικὸν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν; πῶς νὰ μὴ τὸν εἴπῃ, μὲ ὅλη τὴν εἰλικρίνειαν, ἀνόητος;

Δὲν εἶνε μιὰ, δὲν εἶνε δύο ποῦ ξακουσμένοι συγγραφεῖς ἀδιοῦνται σὲ βαθμὸν ἀπίστευτον ἀπὸ ἄλλους, καὶ μάλι-

στα καμμιά φορὰ σὰν κι αὐτοὺς ξακουσμένους. Ἐχομε χίλια τέτοια παραδείγματα' ἀπὸ τὸν Ἀριστοφάνη ποῦ καστιγώνει ἀλύπητα τὸν Εὐριπίδην ὡς τὸ δικό μας τὸ Βερναρδάκη ποῦ γράφει γιὰ τὸ Βαλαωρίτη: «Αὐτὸς κάθε ἄλλο εἶνε παρὰ ποιητῆς!» Αὐτὰ δὲν εἶνε τύφλες, δὲν εἶνε κρίσεις' εἶνε ἀντιπάθειες τοῦ θηριωδεστέρου εἶδους' εἶνε οἱ λεγόμενες φιλολογικῆς ἀντιπάθειες. Τύφλα εἶνε καὶ ἄλλο: νὰ κρίνῃς τάχα τὰ ἔργα, καὶ μυροθιά νὰ μὴν παίρῃς ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς μεγαλοφυΐας, καὶ νὰ μιλῃς γιὰ κείνη ὁ ἀσμπάθεια καὶ προστατευτικὸς. Ἔτσι ὅταν ἔβγαλεν ὁ Λαμαρτίνος τὰς πρῶτες του «Μελέτες» ὁ κριτικὸς τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων», δὲ θυμοῦμαι τ' ὄνομά του, ἀντὶ νὰ προσυνηθῇ τὸ νέο θεό, τὸν ἐσυμβούλευσεν: «Ἄς καλλιεργήσῃ τὴν ποιήσιν, γιατί τέτοια ἀπαρχὴ προοιωνίζεται ἐξ ἀρχαίως». Κι ἀφοῦ ἔβγαλεν ὁ Σολωμὸς τὸν «Τυμνο τῆς Ἐλευθερίας» καὶ τὸ «Λάμπρο», ἔγραψε γι' αὐτὸν ὁ Σουτσοῦ: «Ὁ νέος αὐτὸς ἔχει λαμπρὴ φαντασία, μὲ ὅλας τὰς ἀναριθμήτους ἐλλείψεις τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ἔνθου τοῦ ἀσχημίζον ὅλα του τὰ ποιήματα» καὶ τὸν παρακινούσε στὸ τέλος ν' ἀφήσῃ «τὸ dolce far niente, τὸν ἀργὸ βίον»... διὰ νὰ διορθώσῃ βέβαια τὰς ἀναριθμήτους ἐλλείψεις ποῦ τοῦ εὐρίσκε!

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΥ.

Ἡ ΖΩΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΣ

Εἰς μίαν ὁδὸν τῆς Πλάκας, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα — ὡς λέγει καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Δὸν Κιχώτου περὶ τοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὅποιον εἶχε φυλακισθῇ, — ὀλίγον κοπιᾶζω νὰ ἐνθυμηθῶ, διότι κατόκησα ἄλλοτε εἰς αὐτὴν ἐπὶ πενταετίαν, ὑπάρχει πολλὴ πληθῆς, ἔχι ὀλίγος κοινορθός, στενὰ πεζοδρομία καὶ τὸ μικρὸν μαγαζεῖον ἐνδὸς ἑβραίου κολλητοῦ ἀγγεῖων σπασμένων καὶ διορθωτοῦ χλασμένων χειρομύλων καὶ ἄλλων οἰκιακῶν μηχανῶν. Πρὸ τινων ἡμερῶν ὁ ἑβραῖος αὐτός, Ραφαὴλ Μοσενέχ, ἢ κατ' ἄλλους Μονσυπὲρ ὀνομαζόμενος, ἐδέχθη νὰ κολλησῇ μίαν κοῦκλαν, μὲ μαύρους μεγάλους ὀφθαλμούς, οἱ ὅποιοι τὸν ἔδλεπαν ἀτενῶς καὶ ἀθῶως, ἐν ᾧ ἔθεράπευε τὸ τρομερὸν τραῦμα τῆς κεφαλῆς τῆς, χωρὶς ποτὲ νὰ φαντασθῇ ὁ ἀνθρώπος ὅτι ὅλον ἐκεῖνον τὸ κακὸν εἰς τὴν ἰδικήν του κεφαλὴν θὰ ἐξέσπα. Καὶ ἀφοῦ τὴν ἐπιδιώρθωσε μὲ ὅλην τὴν εὐσυνείδησιν, ἢ ὅποια εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ εἰς στήθην κολλητοῦ καὶ μάλιστα ἑβραίου, ὁ Ραφαὴλ Μοσενέχ ἢ Μονσυπὲρ τὴν ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν μικρὰν ὑλόφρακτον προθήκην τοῦ μαγαζεῖου, ὡς δείγμα τῆς τέχνης του, ἕως οὔ ἤθελον ἔλθῃ νὰ τὴν ζητήσουν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν παλαιῶν καὶ ἀμόρφων ἐκείνωνπραγμάτων, ἔλαμψεν οὕτω ἡ ροδόλευκος μορφή τῆς κοῦκλας, καὶ οἱ μεγάλοι μαῦροι ὀφθαλμοὶ τῆς ἠτένιζαν ἀτενῶς καὶ ἀθῶως τοὺς διαβάτας, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ θέλουν ἔστρεψαν τότε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἀδιάφορον προθήκην καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὸ ἐδύθιζαν εἰς τὸ σκοτεινὸν βάθος τοῦ μαγαζεῖου, ὅπου ἐφαίνετο τὸ μαῦρον στρογγυλὸν γένειον, τὸ κόκκινον φέσι καὶ ἡ μεγάλη μύτη τοῦ ἑβραίου, κῦπτοντος ἐπὶ συντριμμάτων ἀγγεῖου ἐκ πορσελάνης τὰ ὅποια προσεπάθει νὰ συναρμολογήσῃ. Προπάντων, ἐννοεῖται, τὰ παιδιὰ ἐξέβαλλον ἐπιφωνήματα ἐκπληξέως ὅταν διερχόμενα ἀντίκρουζαν τὸ γελαστὸν πρόσωπον τῆς κοῦκλας ἀπροσδοκῆτως καὶ ἐσταμάτων ἐκεῖ νὰ τὴν θαυμάσουν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ μετὰ

γαρῶς καὶ πόθου. Καμμία κοῦκλα ἐκ τῶν πολλῶν ὅσας εἶχαν θαυμάσει ποτὲ εἰς τὰς προθήκας τῶν πολυτελεῶν καταστημάτων τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ, τοὺς ἔκαμε τόσην ἐντύπωσιν, ὅσην ἡ βασισμάνη ἐκείνη, τὴν ὅποιαν συνήντων οὕτως εἰς τὸ ἀπόκεντρον μαγαζεῖον τοῦ ἑβραίου, μόνην καὶ μοναδικήν, εἰς τὸν ἔρημον δρόμον, εἰς τὸν ὅποιον ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ ἴδουν ἄθυμα παιδικῶν. Εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν καλλονῶν, αἱ ὅποιαι γίνονται εἰς τοὺς περιπάτους καὶ εἰς τοὺς χορούς, δὲν ἐρωτεύεται κανεὶς μετὰ τῆς εὐκολίας, μεθ' ὅσης θὰ ἐρωτευθῆ εἰς ἐρημικὸν μέρος, εἰς τὸ ὅποιον μία μόνη νεανὺς ὑπάρχει. Τοιοῦτον τι πάθημα, ὄχι ἀνεξήγητον ψυχολογικῶς βλέπετε, ἔπαθον δύο παιδιά τῆς γειτονιάς, δύο ἀδέλφαι, τῶν ὁποίων τὸ μεγαλύτερον δὲν ἦτο ἀκόμη ὀκταετής, ὁ Ζαννῆς καὶ ὁ Νίκος. Εἰς τὰς μικράς των καρδίας ἡ μελανόφθαλμος ἐκείνη ἦναψεν ἔρωτα θερμὸν καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας τὰ δύο ξανθὰ ἀγοράκια, μόν' ἢ μετ' ἄλλων παιδιῶν, ἐσταμάτων πρὸ τῆς προθήκης τοῦ ἑβραίου καὶ προσηλοῦντο ἐν ἐκστάσει μακρῇ πρὸ τοῦ ἀντικειμένου τῆς λατρείας των. Ἐπὶ τέλους αὐτομάτως τοῖς ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα τῆς ἀπαγωγῆς καὶ ἐν ᾧ τὴν ἔβλεπαν, ἐστράφη αἴφνης τὸ μεγαλύτερον καὶ εἶπε πρὸς τὸ μικρότερον :

— Τοῦ τὴν πέρνουμε τοῦ ἑβραίου; αἶ;

Τὸ μικρότερον ἀπήντησεν ἀμέσως δι' ἀνθρώπου φθόγγου καὶ διὰ νεύματος καταφατικοῦ, προθυμοτάτου. Καὶ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαγωγῆς κατεστρώθη εἰς τὴν στιγμήν καὶ ἀπερασίσθη· ἔμμενον δὲ ἀπέξιμ τὰ δύο παιδιά καὶ ἐκαρδόχουν τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν διὰ νὰ το ἐκτελέσουν. Ἡ εὐκαιρία αὕτη δὲν ἤρρησε νὰ παρυσιασθῆ, καὶ μίαν στιγμήν ἐν ᾧ ὁ κολλητῆς ἑβραῖος ἔστρεψε πρὸς τὴν εἰσοδὸν τὰ εὐρέα νῶτα, ἀνασκαλεύων ἐν ἐρμάριον μὲ παλαιὰ πράγματα, ὁ Ζαννῆς εἰσῆλθεν ἀκροποδητεὶ καὶ μὲ προφύλαξιν καὶ ταχύτητα ἐπροχώρησε πρὸς τὴν προθήκην. Μόλις ἀπέχεε δύο βήματα καὶ ἦτο ἔτοιμον νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα :

— Φυλάξου! ἀκούει νὰ τῷ λέγῃ ὁ Νίκος, ὁ ὁποῖος εἶχε ταχθῆ παρὰ τὴν θύραν νὰ φυλάττῃ. Πράγματι δὲ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐστράφη ὁ ἑβραῖος καὶ εἶδε τὸ κίνημα τοῦ παιδιοῦ. Ἐνόησεν ἀμέσως τὸν σκοπὸν τοῦ καὶ ὤρμησε νὰ το καταδιώξῃ, ἀλλ' ἐκεῖνο εὐκίνητον καὶ ταχύ, ἐπρόφθασε νὰ ἐξέλθῃ καὶ ὅπου φύγη-φύγη. Ὁ μικρότερος, ἐνοσέται, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ πρῶτος. Ὁ ἑβραῖος ἔφθασε μέχρι τῆς θύρας τοῦ μαγαζεῖου του, ἀλλ' ἄμα εἶδε μακρὰν τὰ παιδιά ἔκρινε περιττὸν νὰ ὑπερβῆ τὴν φλιάν τῆς· ἐξήγαγε δὲ μόνον τὴν κεφαλήν του μὲ τὸ φέσι καὶ μὲ τὸ μαῦρον γένειον καὶ τοὺς ἐφώναξε :

— Μαῦρο φεῖδι ποῦ σας ἔφαγε, νὰ σας ξαναἰδῶ νὰ ζυγώσετε στὸ μαγαζὶ μου, κλεφτόπαιδα!

— Εὐῦσου, γέρω! ἐφώναξεν εἰς ἀπάντησιν ὁ μεγαλύτερος.

— Εὐῦσου, γέρω! ἐπανέλαβε καὶ ἡ ἡχώ τοῦ μικρότερου.

Ἄλλ' οἱ εἰλικρινεῖς ἐρασταὶ δὲν ἀποθαρρύνονται ἐκ τῆς πρώτης ἀποτυχίας καὶ ἰδοὺ ὅτι ἡ δευτέρα των ἀπόπειρα ἐπέτυχεν. Εἶχον καιροφυλακτῆσαι τὰ πονηρὰ τὴν στιγμήν καθ' ἣν εἰς τὸ μικρὸν μαγαζεῖον εἰσῆλθον δύο τρεῖς πελάται μαζί, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ το θέλουν ἔκαμαν πλάτες εἰς τὰ παιδιά καὶ ἤρπασαν τὴν κοῦκλαν χωρὶς νὰ ἐννοηθεῖν ἀπὸ κανένα.

Ἐγενεον ἐξῶ φρενῶν ὁ Ραφαὴλ Μοσενῆς ὅταν ἀνεκάλυψε τὴν κλοπὴν. Δὲν εἶπεν εἰς κανένα τίποτε καὶ ἐπὶ ὥρας ἔβραζε μέσα των περιμένων νὰ περάσουν ἀπὸ ἐκεῖ τὰ παιδιά, — περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶχε καμμίαν ἀμυβολίαν ὅτι αὐτὰ τὸν ἐκλεψαν, — ἦτο δὲ βέβαιος ὅτι

θὰ περάσουν μίᾳ φορᾷ, ἀφ' οὗ ἦσαν γειτονόπουλα προφανῶς καὶ τὰ ἔβλεπεν ἀπὸ ἐκεῖ καθέ-μέρα. Τίνας ἦταν ὁμῶς δὲν ἤξευρεν, εἰδεμὴ θὰ ἐπήγαιεν εἰς τὸ σπίτι των. Πράγματι τὸ ἀπόγευμα τῆς ἄλλης ἡμέρας τὰ δύο παιδιά ἐπέρασαν, μὲ ὄλην τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν ὡς ἐάν ἦσαν τὰθωρότερα πλάσματα τοῦ κόσμου. Ὁ ἑβραῖος τὰ εἶδε καὶ ἔτρεξεν εὐθὺς καὶ τὰ συνέλαβε φοβερὸς καὶ τρομερὸς, καὶ τὰ εἰσήγαγε βιαίως εἰς τὸ μαγαζεῖόν του.

— Γρήγορα τὴν κοῦκλα! νὰ πάτε νὰ μου φέρετε τὴν κοῦκλα! παληόπαιδα!

— Ποιὰ κοῦκλα;

— Τὴν κοῦκλα ποῦ μου κλέψατε φέες, νά.

Τὰ παιδιά διεμαρτύροντο, ἀλλ' ὁ Μοσενῆς ἐπέμενε. Κρατήσας δὲ ὡς ὄμηρον τὸν μικρότερον, ἔστειλε τὸν μεγαλύτερον σπίτι νὰ πάῃ νὰ τοῦ φέρῃ τὴν κοῦκλα, εἰ δὲ μὴ, ἔλεγε, θὰ ἔσφαζε τὸν ἀδερφό του καὶ θὰ τοῦ τον ἔκανε κομματάκια κομματάκια, — φοβερὸς καὶ τρομερὸς.

Ἄλλ' ὁ Ζαννῆς, ἀντὶ νὰ τρέξῃ νὰ φέρῃ τὴν κοῦκλαν, προσεπάθησε νὰ ἐλευθερώσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἑβραίου τὸν Νίκον. Ὁ Νίκος ἤρρησε νὰ κλαίῃ γοερῶς· ὁ Ζαννῆς, ἄμα εἶδε ὅτι δὲν ἔκαμνε τίποτε, ἤρρησε νὰ κλαίῃ καὶ αὐτός· ἵνα δὲ καταπνίξῃ τὴν συναυλίαν τῶν γόων αὐτῶν ὁ ἑβραῖος ἤρρησε νὰ φωνάξῃ σὰν ἑβραῖος, τὴν κοῦκλά του, νὰ πᾶν γρήγορα νὰ το φέρουν τὴν κοῦκλά του... τὰ κλεφτόπαιδα!

Ὁ θόρυβος ἀνεστάτωσε τοὺς γείτονας. Ἐνα ξουλουργὸν πρῶτα-πρῶτα ἐργαζόμενον ἀέναντι, ἕνα ὑποδηματοποιὸν παραπλευρῶς, μίαν πλύστραν, φυλάττουσαν τὴν θύραν τῆς, ὅταν δὲν εἶχεν ἐργασίαν, καὶ δύο νεαρὰς ὑπηρετρίδας. Ἄμα εἶδαν αὐτοὶ ἕνα ἑβραῖον καὶ δύο χριστιανόπαιδα εἰς τὸ ἄντρον του κλαίοντα γοερῶς, ἡ πρώτη ἰδέα, ἡ ὁποία ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν των ἦτον ὅτι ὁ ἑβραῖος ἤθελε νὰ κλέψῃ τὰ παιδιά ἐκεῖνα καὶ νὰ πῆ τὸ αἶμά των. Καὶ ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος ἐξεστέρμισε τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἐκεῖ-ἀμέσως, ἦτο ὁ ξουλουργός, ὄχι μόνον προληπτικὸς ἄνθρωπος ἀλλὰ καὶ ἔχων ἀφορμὰς δυσαρσεκείας κατὰ τοῦ Μοσενῆς, ἕνεκα ἐνὸς ἐκκερμῶς λογαριασμοῦ.

— Μπρὲ μπὰς καὶ ἤθελες νὰ πάρῃς τὰ παιδιά μας νὰ τοὺς πῆς τὸ αἶμα; Ἐσεῖς οἱ ἑβραῖοι τὰ κάνετε αὐτὰ τόρα τὸ Πάσχα!

Εἰς μάτην ὁ ἑβραῖος διεμαρτυρήθη. Ὁ σπόρος ἐκαρποφόρησεν εὐρὺν γῆν ἀγαθὴν, τὰ μυελὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ὀργωμένα ἀπὸ τὴν πρόληψιν, καὶ ἤρρησαν νὰ φωνάζουν αἱ γυναῖκες δυνατὰ καὶ ἤρρησαν νὰ ὑβρίζουν καὶ νὰπειλοῦν οἱ ἄνδρες δυνατώτερα καὶ αἱ φωναὶ αὐταὶ αἱ αἰφνιδίως ἀντηχήσασαι εἰς τὴν ἡσυχον ὁδόν, ἐσήκωσαν ὅλον τὸν κόσμον εἰς τὸ ποδάρι. Καὶ ἔτρεξαν ἐπὶ τόπου, ἄνδρες γυναῖκες, παιδιά, ἕνα πληθὸς φανατικῶν καὶ περιεργῶν, τὸ ὅποιον ἀμέσως ἤκουσε καὶ ἐπίστευσε καὶ ἐδεβαίωσε τὴν διάδοσιν καὶ ἤρρησε νὰ ὑβρίξῃ καὶ νὰ ρίπτῃ πέτρας κατὰ τοῦ ἑβραίου, τὸν ὁποῖον οὔτε κἄν νὰπολογηθῆ, οὔτε νὰ κλαύσῃ δὲν ἄφηναν οἱ ἀπηνεῖς κατήγοροί του. Ὁ ξουλουργός προπάντων ἐμαίνετο, βεβαιῶν μεγαλοφώνως ὅτι δὲν του ἔμμενε καμμίαν ἀμυβολίαν ὅτι τὰ παιδιά τὰ ἤθελε γιὰ νὰ τοὺς πῆ τὸ αἶμα καὶ ὅτι ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας τὸν εἶδε ποῦ τὰ ἐτριγύριζε. Εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ μεγάλου πλήθους, τοῦ μὴ δυναμένου νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰντιληφθῆ καλῶς, ἐκυκλοφόρουσεν αἱ τερατιωδέστεραι φῆμαι. Ὁ Μοσενῆς εἶχε κλέψῃ τὰ δύο παιδιά τοῦ κυρ Νικόλα, τοῦ μπαρμπέρη, καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ τα στείλῃ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην νὰ τα βάλουν οἱ ἑβραῖοι εἰς τὸ βαρέλι μὲ τὰ καρφία καὶ νὰ πάρουν τὸ αἶμά τοὺς διὰ τὰς λιψές τοὺς. Ἄλλοι ἔλε-

γαν ὅτι εἶχε σφάξει κηρύλα τὸ ἓνα καὶ ὅτι μόλις ἀνέπνευε τὸ κακὸς αἷμα... Ἐνας κλητῆρας ὁμοίως ἀστυνομικῶς ἔλεγε ὅτι ἦτο ψεῦμα, διότι ἔτυχε αὐτὸς ἐκεῖ καὶ ἡμπόδιζε τὴν σφαγὴν—εἰ δὲ μή... Καὶ τὸ πλῆθος ἠϋξανε καὶ ἡ ὀργὴ καὶ ἡ καταφροσύνη. Ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἡ κίνησις ἐκεῖνη ἐπροκάλυψε τέλος τὴν ἐμφάνισιν κλητῆρων καὶ χωροφυλάκων. Διέσχισαν τὸ πλῆθος καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ μαγαζεῖον τοῦ Ἑβραίου. Χωρὶς ἀνακρίσεις, χωρὶς διατυπώσεις, πιστεύσαντες καὶ αὐτοὶ ἀμέσως τὴν διάδοσιν, τὸν συνέλαβον τὸν δυστυχῆ, ἀφ' οὗ παρέδωκαν εἰς τοὺς γονεῖς τὰ παιδιά «σπᾶ καὶ ἀκέραια»—ἐν ᾧ ἂν δὲν ἦταν αὐτοὶ φαντασθῆτε τί θὰ ἐπάθαιναν τὰ καυμένα—καὶ ἐξεκίνησαν διὰ τὴν μοιραρχίαν. Ἀλλὰ μόλις ἐφάνη τὸ ἐρυθρὸν φέσι τοῦ Ἑβραίου εἰς τὴν ὁδόν, παρ' ὀλίγον νὰ ἐφαρμοσθῆ παρὰ τοῦ ἐξηγητιῶμένου πλήθους ὁ Λύντσειος νόμος. Αἱ πέτραι ἐπιπτον βροχηδὸν ὅπως αἱ ἀραὶ καὶ αἱ ὑβρεῖς, εἰς δὲ ἀρειμάνιος κουτσαδάκης ἐξήγαγε πελωρίαν κάμαν καὶ ἔτρεξε νὰ τον θανατώσῃ τὸν κακοῦργον, ἡ νάποθάνῃ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ! Ἀλλὰ δὲν ἐπρόσθατε νὰ κάμῃ τίποτε, διότι τὴν στυμῆν ἐκεῖνην, τὴν κρισιμωτάτην, ἐνεφανίσθη ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ διατάξας τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας, τὰ ὅποια ἐδίωκον καὶ αὐτὰ τὸν Ἑβραῖον, νὰ τον περιφρουρήσουν, διέταξε νὰ φέρουν τὸ κλειστὸν ὄχημα τῶν κατὰδίκων, διὰ νὰ τον ἀπαγάγουν. Ἐν τῷ μεταξῷ προσεπάθησε νὰ κατευνάσῃ τὸ πλῆθος, διαβεβαιώσας αὐτὸ ὅτι ἂν εἶνε ἔνοχος θὰ τιμωρηθῆ παραδειγματικῶς ὁ Ἑβραῖος.

— Εἶνε ἔνοχος! ἐφώναζε τὸ πλῆθος μετ' ἀλλελαγγμου κατακλύσαν τὴν ὁδόν.

Καὶ ἦλθε τὸ ὄχημα καὶ παρέλαβε τὸν Ἑβραῖον καὶ ἀπῆλθον ἐν βοῇ καὶ τῷ δρᾶμα—τὸ μικρὸν ἀντισημιτιστικὸν δρᾶμα—ἔληξε, πρὶν λάθῃ τὰς διαστάσεις τὰς ὁποίας ἠπέλει.

Ἡ πρόσκαιρος ἀνάκρισις ἀπέδειξεν ἀνυπόστατον τὴν κατὰ τοῦ Ἑβραίου κατηγορίαν καὶ ὁ δυστυχῆς ἀπελύθη. Ἡ κοῦκλα ἐπανευρέθη καὶ τῷ ἀπεδόθη, σπασμένη ἐξ ἐκδικήσεως, φαίνεται, τῶν παιδιῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ἐξ ἐκδικήσεως δὲν τὴν ἐκόλλησεν ἐκ νέου. Μὲ ὄλην τὴν φύλαξιν τῶν κλητῆρων ἀπὸ τὸ μαγαζεῖόν του, τὸ ὅποιον εἶχε μείνει ἀνοικτὸν, ἠρπάγησαν πολλὰ πράγματα. Τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας, ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ πλήθους φανατικά, δὲν ἔδειξαν, φαίνεται, πρὸς τὸ δυστυχῆς θῶμα πολλὴν προθυμίαν καὶ συμπάθειαν. Καὶ ὁμοίως τὴν ἐπομένην ἔσπευσαν νὰ δηλώσουν δι' ὄλων τῶν ἐφημερίδων, ὅτι μόνον διὰ νὰ προστατεύσουν τὸν Ἑβραῖον κατὰ τῆς μανίας τοῦ ὄχλου συνέλαβαν αὐτὸν καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν μοιραρχίαν. Τὸ πιστεύετε;

ΑΝΤΙΑΛΛΟΣ

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἐπιδημιολογία καὶ τὸ μέλλον τῶν γυναικῶν.

Βεβαίωτα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ περιφύμου καθηγητοῦ Σβάνιγγερ διακηρυχθέντα ἐσχάτως δὲν θὰ κατορθώσωσι ν' ἀναστατώσωσι τὸν κόσμον. Ὑπάρχουσι δυστυχῶς συμβουλαὶ μηδόλων ἀκούόμεναι, κραυγαὶ ἀγωνίας μηδένα συγκινούσαι, κίνδυνοι οὗς καὶ αὐταὶ αἱ φωναὶ τῶν χηρῶν τοῦ Καπιτωλίου δὲν θὰ ἠδύναντο ν' ἀποσοθήσωσιν.

Ὑπάρχουσι περιστάσεις, πρὸ τῶν ὁποίων οἱ ἐπιστήμονες καταθέτουσι τὰ ὄπλα, οἱ δὲ σωτῆρες τῆς ἀνθρωπότητος παραμένουσιν ἐννεοί, ἀποθαρρημένοι. Βεβαίως, ἀναγκῶστα, ἐννόησες περὶ τίνος πρόκει-

ται, ἐμάντευσες ποῖος εἶνε ὁ χώρος ὁ ἀπροσπέλαστος ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν σοφῶν, ποῖον τὸ βασιλεῖον τὸ ἀπῆλλαγμένον τῶν εἰσβολῶν τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστήμης. Τὸ βασιλεῖον τοῦτο εἶναι τὸ βασιλεῖον τοῦ συρμοῦ. Πιστοὶ τούτου ὑπήκοοι διατελοῦσιν αἱ γυναῖκες, ὑπηρετοῦντες αὐτῷ μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης τὸ φύλον αὐτῶν ἀφοσιώσεως. Διὰ τοῦτο ὀλίγοι τινὲς παράξενοι, ἐπιχειροῦσι ν' ἀγωνισθῶσι κατὰ τῶν ἀοράτων δυνάμεων τοῦ βασιλείου τοῦ συρμοῦ. Εἰς τούτους κατατάσσεται καὶ ὁ γερμανὸς καθηγητῆς Σβάνιγγερ, ὅστις ἀφοῦ κατῳρθώσῃ νὰ θεραπεύσῃ τὸν Βίσμαρκ προσπαθεῖ τώρα νὰ ἐκμηδενίσῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ στηθοδέσμου.

Ὅτε ὁ Λυκούργος ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ κόσμου τῶν Σπαρτιατικῶν ἢ εὐφυῆς τοῦ στηθοδέσμου συσκευὴ δὲν ὑπῆρχεν ἔτι. Ἡ ἀπαγόρευσις ἀπέβλεπε τοὺς ἀδάμντας καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους. Πόσον ὁμοίως ἠλλαξαν ἔκτοτε οἱ καιροὶ! Ἡ φιλόσοφος ἰατρικὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος διετέλει ἔτι ἀνεξάρτητος τῶν φαρμακοποιῶν καὶ τῶν κατασκευαστῶν χημικῶν προϊόντων. Τότε δὲν ἔγραφον μακρὰς συνταγὰς, ἀλλὰ περιωρίζοντο δίδοντας συμβουλὰς ὑγιεινῆς. Οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι συνίσταν εἰς τὰς γυναῖκας μετριοφροσύνην ἐν τοῖς ἐνδύμασιν, ὁ δὲ Λυκούργος μόνον εἰς τὰς ἐμπορευομένας τὸ ἑαυτῶν σῶμα ἐπέτρεπε νὰ φέρωσι κοσμήματα. Νῦν ὁμοίως τί γίνεται; Ἐκβιάζουσι τὴν φύσιν, καὶ ἔπειτα προσπαθοῦσι διὰ καταποτίων καὶ φαρμάκων ν' ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῶν ἐπερχομένων φροβερῶν συνεπειῶν.

Κατὰ τὸν ἰατρὸν Χάεν ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ ἐπενόησε τὸν στηθοδέσμον, ὅπως ἀποκρύψῃ δυσμορφίαν τινὰ τοῦ σώματος αὐτῆς. Κατὰ τοῦ στηθοδέσμου ὀλίγοι ἔγραψαν. Ἡ ἀνθρωπότης πρὸ τοῦ δεκατρίτου αἰῶτος κακοῦ φαίνεται διατελοῦσα ἀμύητος, καὶ ἀποκρύπτει τὸ ὄνειδος αὐτῆς σιγῶσα. Ὁ καθηγητῆς Ρούδιγγερ περιωρίσθη γράψας περὶ τοῦ ἀνατομικοῦ κινδύνου τοῦ ἐπερχομένου ἕνεκα τῆς πίεσεως τῆς ὀσφύος. Ὅποια εἰρωνεία! Οἱ κίνδυνοι εἶναι μεγαλῆτεροι, ὁ στηθοδέσμος δὲν ἐπιφέρει μόνον ἀνατομικοὺς κινδύνους ἕνεκα τῆς πίεσεως, ἀλλὰ καὶ ἡμικρανίας, ἀναιμίας, ὀδύνας τοῦ στομάχου, τοῦ ἥπατος, παρεμποδίζων τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ τὰς ζωϊκὰς λειτουργίας.

Καὶ πάντα ταῦτα διὰ ποῖον λόγον; διότι τὸ ἀπατεῖ ὁ συρμός, τὸ προϊόν τοῦτο τῆς κτηνωδίας, τὸ ἐπιτάσσον εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἐνδύθωσι τὴν ἐπαύριον ὅπως συνέστησεν εἰς αὐτὰς τὴν προτεραιάν ἢ ἐφημερίδας τῶν ραπτῶν ὁ συρμός, διετυπώμενος ὑπὸ τῶν πονηρῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν ἐκμεταλλευομένων τὴν ματαιότητα τῶν γυναικῶν ἐπ' ἰδίᾳ ὠφελείᾳ. Ἀφ' ἑτέρου ἂς ὁμολογήσωμεν, ὅτι διὰ τοῦ συρμοῦ δυνάμεθα νὰ ἐκτιμῶμεν τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν κατάστασιν ἔθνους τινός. Ὅταν τὸ ἡμῖς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὑποβάλλῃ ἑαυτὸ εἰς μαρτύρια καὶ διακυβεύῃ τὸ μέλλον τῆς φυλῆς ἕνεκα ἀνοήτων λόγων ματαιότητος, ποῖα ἄλλη ἀπατεῖται τρανωτέρα μαρτυρία ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐλάχιστα προώδευσε ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Λυκούργου!

Κατὰ τὸν Σβάνιγγερ οὐ μόνον ἡ πίεσις εἶναι ἐπιβλαβὴς ἀλλ' ὁλόκληρος ὁ στηθοδέσμος ἐπικινδυνω-